

POSTANOWIENIE

Dnia 14 kwietnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriło

w sprawie z powództwa M. B.

przeciwko [...] Bank S.A. w W.

o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 14 kwietnia 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w L.

z dnia 11 marca 2015 r., sygn. akt VII Pa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w L. wyrokiem z dnia 11 marca 2015 r. zmienił wyrok Sądu Rejonowego w L. z dnia 11 marca 2014 r. (mocą którego przywrócono powoda M.B. do pracy u pozwanego [...] Bank S.A. w W. na poprzednich warunkach; zasądzono od pozwanego na rzecz powoda tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy kwotę 14.000 zł, płatną po podjęciu pracy; zasądzono od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.060 zł tytułem zwrotu kosztów procesu; nakazano ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 4.105 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych i oddalono wniosek o nałożenie na

pozwanego obowiązku zatrudnienia powoda do czasu prawomocnego rozpoznania sprawy) w ten sposób, że oddalił powództwo, zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów procesu za pierwszą instancję, a nieuiszczone koszty sądowe przejął na rachunek Skarbu Państwa i zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 60 zł tytułem częściowego zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Powyższy wyrok został zaskarżony skargą kasacyjną powoda. Skargę kasacyjną oparto na podstawie naruszenia przepisów prawa materialnego – art. 100 § 1 k.p. Ponadto skargę kasacyjną oparto na podstawie naruszenia przepisów postępowania: 1/ art. 6 k.p.c.; 2/ art. 230 k.p.c.; 3/ art. 233 k.p.c. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Jako przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano jej oczywistą zasadność oraz występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. Oczywiście zasadności skargi kasacyjnej skarżący upatruje w naruszeniu przez Sąd drugiej instancji przepisu art. 100 k.p. przez przyjęcie, że powód nie wykonał polecenia przełożonego, podczas gdy w przedmiotowej sytuacji nie może być mowy o wydaniu pracownikowi polecenia, albowiem skierowany do powoda komunikat nie stanowił polecenia określonego zachowania, skoro nie zawierał wskazania celu, jaki ma osiągnąć pracownik. Co się natomiast tyczy istotnego zagadnienia prawnego, polega ono na potrzebie wyjaśnienia następującej kwestii: jeśli to na pracodawcy lub osobie kierującej w jego imieniu zakładem pracy ciąży obowiązek wydawania poleceń pracownikom określających cel, jaki mają osiągnąć, to czy w sytuacji, gdy komunikat taki nie zawiera w swej treści najważniejszego elementu – wspomnianego celu, taki komunikat stanowi polecenie służbowe? Na kim w takiej sytuacji ciąży obowiązek doprecyzowania treści polecenia? A co za tym idzie – czy pracodawca ma prawo do rozwiązania z pracownikiem stosunku pracy uznając, że doszło do naruszenia obowiązków pracowniczych w postaci niewykonania polecenia przełożonego w sytuacji, gdy polecenie takie nie zostało pracownikowi w istocie wydane?

Pozwany w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniósł o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, względnie o jej odrzucenie i zasądzenie od powoda kosztów postępowania wywołanego skargą kasacyjną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna, jako szczególny środek zaskarżenia, służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą juretrycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W razie wskazania tej przesłanki przedsądu, jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06 LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). O ile dla

uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, iż przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

Co się natomiast tyczy występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, obowiązkiem skarżącego jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepublikowane). Sformułowanie zagadnienia powinno zatem odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Rolą Sądu Najwyższego, jako najwyższego organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest bowiem działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym, poprzez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i

ujednolicanie praktyki stosowania prawa pozytywnego. Nie każde więc orzeczenie, nawet błędnie wydane, zasługuje na kontrolę w postępowaniu kasacyjnym (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7 -8, poz. 147; z dnia 18 marca 2004 r., I PK 620/03, LEX nr 513011; z dnia 8 lipca 2004r., II PK 71/04, LEX nr 375715 i z dnia 16 kwietnia 2008 r., I CZ 11/08, LEX nr 393883). Nie spełnia określonego w art. 398⁹ § 1 k.p.c. wymagania sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w sposób ogólny i nieprecyzyjny, a zwłaszcza ograniczenie się do samego postawienia pytania, bez odniesienia się do problemów interpretacyjnych przepisów (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451 i z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wypada stwierdzić, że skarga kasacyjna w zakresie wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania oraz jego uzasadnienia nie spełnia wymagań stawianych temu nadzwyczajnemu środkowi zaskarżenia.

Przede wszystkim obie przesłanki przedsądu skonstruowano na podstawie tego samego przepisu, tj. art. 100 § 1 k.p. Tymczasem przepis prawa, na bazie którego formułuje się istotne zagadnienie prawne wymagające rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy, nie może jednocześnie być przedmiotem kwalifikowanego, widocznego na pierwszy rzut oka naruszenia przez sąd powszechny przy ferowaniu zaskarżonego wyroku. Autor skargi kasacyjnej nie przedstawił przy tym żadnego wyводу juredycznego przemawiającego za kwalifikowaną obrazą art. 100 § 1 k.p., ani nie nawiązał w sposób generalny i abstrakcyjny do treści tego przepisu dla uzasadnienia istnienia problemów związanych z dekodowaniem zawartej w nim normy prawnej. Ograniczył się natomiast do samego postawienia pytań nawiązujących do szczegółów stanu faktycznego sprawy, zmierzając w istocie do podważenia dokonanych przez Sąd drugiej instancji ustaleń. Na taką intencję skarżącego wskazuje zresztą kasacyjny zarzut naruszenia przepisów postępowania, zwłaszcza art. 233 k.p.c. Należy zaś zauważyć, że kwestie dotyczące ustalonych faktów nie stanowią przedmiotu kontroli kasacyjnej, w związku z czym opartemu na tej podstawie wnioskowi o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania towarzyszą niedopuszczalne motywy (art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ §

2 k.p.c.; por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574, czy wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2014 r., V CSK 140/13, LEX nr 1458681). Zarówno teza o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, jak i występujące – zdaniem skarżącego – istotne zagadnienie prawne prowadzą do kwestionowania wydanego powodowi przez jego przełożonego polecenie jako polecenia służbowego w uwagi na nieokreślenie w nim celu, jaki ma osiągnąć pracownik. Według ustaleń Sądu Okręgowego, niewykonane przez powoda polecenie służbowe dotyczyło przesłania planu naprawczego realizacji celów sprzedażowych, a wydane zostało wobec nierealizowania przez powoda tychże celów we wcześniejszych miesiącach. Trudno tak sformułowane polecenie uznać za niezawierające określenia celu, jaki ma osiągnąć pracownik i uzasadniające konstruowanie na tej podstawie powołanych wyżej przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Konkludując: wobec niewykazania istnienia wskazanych przez skarżącego przesłanek przedsądu, z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało orzec jak w sentencji.